

ACC. N:R M. 6583 : 1-8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Sjöstedt
Härad: Ödönge Adress: Glimåkra
Socken: Glimåkra, Örkened. Berättat av: Johan Bengtsson
Uppteckningsår: 1940 Född år 1869 i Örkeneds sn.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skåneland (Umma N. 51.)

Skriv endast på denna sida!

11

ACC. N.R. M. 6583: 1/2
 Upsptecknat av: Emil Sjöstedt.
 Adress: Glimåkra
 Berättat av: Johan Bengtsson
 Född år 1862 i Arkenes Sn.

Landskap: Skåne
 Härad: Ö. Gönge
 Socken: Glimåkra
 Upspteckningsår: 1940

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV
 —*—

Handel:

"Innan annan handels var organiserad på landsbygden genom handelsbodars användande företoga bönderna själva handelsresor till sjöstäderna och hamnplatser vid kusterna samt andra städer inuti landet, där på den tiden gamla välkända och vida omkring kända handelshus vara invättade.

Från Glimåkra socken körde man vanligtvis med 1 häst och äldre typ av kolsterwagnar till Kristianstad och stundom Åhus hamn (eller rättare Kristianstads hamn i Åhus) i och för dessa handelsfärder.

ACC. N:R. M. 6583:2.

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skandel:

Kvällen innan lassade böver och dräng-
 ar sina för fjärdan för avsalu avsedda
 produkter - ty givetvis tog man lass
 även till staden med sig, ty därigenom
 fick ju pengarna till att inköpa vovv
 för - och så köjde man av i arla
 morgonstund med lass av timmer, brä-
 der, häckstänger, vagnstänger, slaktpro-
 dukter, lin, vävnader etc. etc. och under
 fjärdvägen antalet skjutrar allt flera.
 Redan vid Braby gästgivarvärd, där
 man stannade för att ta en matbit ur
 sin matpress och en fjärdknäpp, en besk

17

ACC. N:R. N. 6583:3

Landskap: Skåne Upptecknat av: _____
 Härad: _____ Adress: _____
 Socken: Glimåkra Berättat av: _____
 Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV
 —*—

inne på gästis eller ur en flaska värå
 man köpte någon "tumme" brännvin (fem
 tum kostade 25 öre), kunde sällskapet
 räknas i 25 à 30 skjutar och övers.

Vid Kvinge gästgivarvärd och vid Tor-
 selbo krogar där även uppehåll gjordes
 var man ännu tabakare. Och så hade
 man att vara framme i Kristianstad
 så fort Norre part öppnades.

Och så börjades genast kommersen.
 Och uppköpare felades icke itty både
 stadsborna och "släpvana" alltid behövs
 lundbornas varor och förmögenheter.

ACC. N:R. N. 6583 : 4.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Götstedt
 Härad: Östra Göinge Adress: Slinnåkra
 Socken: Slinnåkra Berättat av: Johan Bengtsson
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1862 i Orkeneds sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Handel: Salt & Slipstenar.

På hemfärden från staden, som anträd-
des kortåt middagstiden, togs hemlase
an alla sorters behövliga varor och livs-
föremådenheter, som ej kunde produceras
å eget jordbruk, sålunda även grovt salt.
Koralt - fint salt fanns nog ej då, utan man
gnodde saltet med en rund sten i ett
"salttrå", salttråg. Man handlade hos
sina påskilda handlare, som man väl
kände och tvärt beskrivas sin far och
farfars tid (man hade ju följt med far till
stäm redan från barndomen) och hand-
laren kände även hans, sina kunders

ACC. N.R. Ms. 6583:5

57
 Landskap: Skåne Upptecknat av: _____
 Härad: B. Gvinge Adress: _____
 Socken: Glimåkra Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Handel Last & Slipstenar
 ända uppåt Smålandsgränsen, och
 han bjöd dem alltid på förfriskningar
 av kaffe, mat och brännvin eller rom,
 som då var vanligt.

Slipstenar av väjehanda sort såsom
 "Gullarstenar" = gottlandsstenar, slip-
 stenar från Hjør från dalarna; braststenar
 "vass-stenar" = väjdstenar och bryrstenar
 köptes också samtidigt vid behov

Och på samlabes man vid hemfärden
 på liknande sätt som vid avfärden vid
 gästisen och åt matsäck och togo sina su-
 gar och det blev till sist likt "Odins vilts jakt."

Skriv endast på denna sida!

6.)

ACC. N.R. N. 6583: 63
 Upptecknat av: Emil Jöstedt
 Adress: Glimåkra
 Berättat av: Joh. Bengtsson
 Född år 1862 i Örkeneby förs.

Landskap: Skåne
 Härad: Ö. Geringe
 Socken: Örkeneby
 Uppteckningsår: 1940

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Handel: Salt & Slipstenar etc.
 Från Örkeneby, Rönshövd socknen för
 man i allmänhet till de Blekingeska
 kuststäderna för i tiden då det gällde
 utbyte av varor och nödvändighetsförnöden-
 heter. Örkeneby socknen har ju en längd
 av ca två mil och den östra delen ligger
 närmast åt Blekingekusten. Det var då
 näst Sölvesborg och Karlskrona samt
 fisklägena emellan dessa städer man
 hälsade på och här såldes skogs- och
 landbruksprodukter och hemslöjdsvaror-
 na och stadsvarorna togs hem på samma
 sätt, som t.ex. Glimåkra järdades till sin stad.

7

ACC. N:R. No. 6583:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Hjertqvist
 Härad: Astra Gånge Adress: Box 19 Glimåkra
 Socken: Ockenred Berättat av: Joh. Bengtsson
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1862; Ockenred t^m

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Handel

Så kunde vid vissa tider under året bönderna här i orterna under 60-70-talen och givetvis tidigare, ett par gånger i veckan göra dylika stad- & handelsfärder i och för varuutbyte. Hemlöjd köpte man ju ej i städerna / d. v. s. nuvarande byskartiklar / utan dylikt tillverkades av folket i bondbyarna och såldes i städerna och hantverkare fanns ju även då i landsbygden tillräckligt.

Emellertid sedan järnvägen södra stambanan blev färdig till Örsby på 1860-talet började stadfärderna härifrån

Skriv endast på denna sida!

8

ACC. N:R. No. 6583: 8
 Upptecknat av: Emil Götter
 Adress: _____
 Berättat av: _____
 Född år _____ i _____

Landskap: Skåne
 Härad: Ö. Göinge
 Socken: _____
 Uppteckningsår: 1940.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Glimåkra och Örkenebybygderna an-
 alltmer avtaga och Busby och Håstöda,
 där handelsbodas snart upplösta och där
 trävaror an. m. av särskilda personer
 började uppköpas, blevo såväl Glimåkra
 som Örkenebybönderna som Smålandning-
 ars som en del Blekingars avsättnings-
 centra. Och särskilt Busby, beträf-
 fande den på 60-70-80-talen mycket
 betydande kongindustrien i Örkeneby.

Emil Götter

Skriv endast på denna sida!

